

Музеј на отвореном „Старо село,, Сирогојно
Број: 40
Датум: 04.03.2025.г

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ
МУЗЕЈА НА ОТВОРЕНОМ „СТАРО СЕЛО“ СИРОГОЈНО
ЗА 2024. ГОДИНУ**

- 1. Основни подаци о установи**
 - 1.1. Основни подаци
 - 1.2. Делатност
 - 1.3. Структура установе
 - 1.4. Руководство установе
 - 1.5. Финансирање рада установе
 - 1.6. Оцена плана рада за 2024. годину
- 2. Превенција и заштита**
- 3. Документација, обрада збирки и фондова, дигитализација**
- 4. Програми– радионице, промоције, фестивал, изложбе и публикавање**
 - 4.1 Реконструкција Бадње вечери
 - 4.2. Оживљавање музејског домаћинства и реконструкција обичаја
 - 4.3. Вашар старих заната и занимања
 - 4.4. Конзерваторско рестаураторски радови на објектима у Музеју
 - 4.5. Радионица - Празник шарених јаја
 - 4.6. Изложба бојење вуне на традиционалан начин
 - 4.7.Изложба слика Милене Шотре из уметничке збирке Јавне установе „Градски музеј Мирко Комненовић и Галерије Јосип Бепо Бенковић” Херцег Нови
 - 4.8. Изложба „Сунце не бира кога греје” аутора Јелене Блечић
 - 4.9. Изложба ликовних радова ученика ОШ из Сирогојна Дечија недеља, са са радионицом у оквиру изложбе
 - 4.10. Изложба из фонда Музеја „Сликари нашег краја – дарови и аквизиције 1994 – 2024”.
 - 4.11. Изложба Народне библиотеке Ужице Младост је увек иста - ужичка омладинска периодика
 - 4.12.Изложбе из фонда Музеја „Ево чаја, ево обичаја” и „Златне руке занатске” у гостовање у Галерији Музеја трубе у Гучи
 - 4.13. Фестивал +381 World Music festival Sirogojno 2024.
 - 4.14. Традиционална музика Западне Србије – аудио диск
 - 4.15. Издања Музеја
- 5. Медији, сајт и друштвене мреже**
 - 5.4. Представљање Музеја у медијима
 - 5.5. Сајт Музеја и друштвене мреже
- 6. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима**
 - 6.1. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима у Музеју
 - 6.2. Сарадња са сродним установама, секцијама и другим организацијама
- 7. Набавка опреме, нематеријалне имовине и инвентара**
- 8. Текуће поправке, одржавање објеката и опреме,**
- 9. Финансијски извештај**

1. Основни подаци о установи

1.1. Основни подаци

Музеј на отвореном „Старо село,, Сирогојно је непрофитна установа културе која обавља музејску делатност, у складу са законом, и то послове заштите:

- комплекса „Старо село” Сирогојно, утврђеног Одлуком о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја и културних добара од великог значаја, донетом од стране Скупштине Социјалистичке Републике Србије, РС број: 69 од 28. јуна 1983. године („Службени гласник СРС”, број 28/83) за непокретно културно добро од изузетног значаја за Републику Србију;
- покретних културних добара у оквиру утврђених збирки Музеја;
- нематеријалног културног наслеђа.

Утврђене збирке Музеја су:

- **Етнографска збирка**, коју чине покретна културна добра, која имају посебан значај за упознавање друштвеног, привредног, историјског, културног и техничког развоја села Динарске регије са краја XIX и почетка XX века;
- **Уметничка збирка** коју чине покретна културна добра ликовне, примењене, наивне и маргиналне уметности, превенствено са тематиком везаном за Музеј, предмети од значаја за примењену уметност: таписерија, уметничка фотографија...

Музеј приказује традиционалан начин живота села Динарске регије, с краја XIX и почетка XX века, кроз градитељство, начин становања, привређивања, обичаје, у јединственој целини на отвореном простору, у ограниченом делу природног окружења означеног као музејско земљиште.

Музеј је основан Одлуком о оснивању Музеја „Старо село” у Сирогојну, донетом од стране оснивача: Скупштине општине Чајетина, на седници одржаној 10. јула 1992. године, Друштвеног предузећа „Сирогојно”, из Сирогојна, на седници Радничког савета одржаној 27. јула 1992. године и Скупштине општине Ужице, на седници Већа удруженог рада, одржаној 19. јуна 1992. године. Промена назива Музеја, у Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно, уписана је у регистар Трговинског суда у Ужицу, 2003. године.

Оснивач СО Ужице се Одлуком 01 број: 06-10/03 од 14. априла 2003. године, одрекао оснивачких права над Музејом, у корист Скупштине општине Чајетина. Оснивач СО Чајетина се Одлуком број: 631-01/05-01 од 27. маја 2005. године одрекао оснивачких права над Музејом, у корист Републике Србије.

Решењем Агенције за привредне регистре, БД 72299/2012 од 30. маја 2012. године, из Регистра привредних субјеката брисано је ДП „Сирогојно” из Сирогојна.

Од 1. јануара 2006. године оснивачка права над Музејом врши Република Србија. У циљу усаглашавања правног са фактичким стањем Општина Чајетина, као оснивач Музеја, Одлуком Скупштине општине Чајетина, Број: 02-17/2021-01 од 1. априла 2021. године, одрекла се оснивачких права над Музејом у корист Републике Србије, а Одлуком Владе Републике Србије 05 Број: 022-3768/2021 од 28. априла 2021. године, Република Србија је преузела оснивачка права над Музејом.

У складу са Законом о музејској делатности, Музеј на отвореном „Старо село,, Сирогојно спроводи матичну музејску делатност за музеје на отвореном и музеје заједница.

1.2. Делатност

Делатност Музеја разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу: 91.02 Делатност музеја, галерија и збирки. Претежна делатност Музеја је: делатност музеја на отвореном.

Музеј прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује покретна културна добра, првенствено из области етнографије, као и нематеријално културно наслеђе од значаја за Републику Србију и у складу с тим истражује и евидентира добра која уживају претходну заштиту, утврђује покретна културна добра и предлаже културна добра од великог значаја, води регистре и документацију о културним добрима, чува и одржава покретна културна добра, прикупља, чува и обезбеђује архивску грађу од значаја за истраживање културних добара и историјат Музеја, спроводи мере техничке заштите (конзервација и рестаурација) покретних културних добара из збирки Музеја, спроводи мере техничке заштите (конзервација и рестаурација) на објектима у оквиру комплекса „Старо село“, систематизује културна добра у збирке, спроводи активности на истраживању, документовању, очувању и презентацији старих сеоских заната и занимања, обичаја, светковина и других видова нематеријалног наслеђа, обавља издавачку делатност, организује образовни рад путем јавних вођења, предавања и других информативно-образовних активности, организује рад музејске продавнице, кроз продају репродукција и копија музејских предмета, производа традиционалних заната и занимања, сувенира и публикација, обезбеђује туристичку понуду кроз боравак гостију, припрему и услуживање традиционалних јела у циљу промовисања културног наслеђа.

1.3. Структура установе

Организациона структура установе одређена је Статутом Музеја Број 85/3 од 18.априла 2022.године и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Музеју, број 277 од 27. октобра 2023. године

Правилником су систематизоване 24 врсте посла,са укупно 30 извршилаца,а називи послова су одређени на основу Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору.

Музеј обавља делатност у оквиру организационих јединица и то:

Одељење заштите културног наслеђа, у коме је образована Група за угоститељске послове;

Одељење општих и финансијских послова, у коме је образована Група за техничко одржавање.

У Музеју послове организације и руковођења процесом рада обавља директор.

1.4. Руководство установе

Установом руководи директор, који је именован из реда запослених, Решењем Владе Републике Србије, 24 Број 119-1666/2023 од 09. марта 2023.године.

Радом Музеја управља Управни одбор, кога именује Влада Републике Србије на период од четири године. Надзор над пословањем Музеја врши Надзорни одбор, кога именује Влада Републике Србије на период од четири године. Влада Републике Србије, након истека мандата, донела је Решења о именовању председника и чланова Управног и Надзорног одбора Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно, 2021.године.

1.5. Финансирање рада установе

Установа се финансира из буџета Републике Србије и сопствених прихода.

1.6. Оцена плана рада за 2024. годину

Планиране активности у Музеју спроведене су у складу са Планом и програмом рада са мањим одступањима. Највећи број активности био је усмерен на превентивну заштиту и конзервацију, обраду документације и збирки и унос у базу Јединствени информациони систем за музеје, као и музејску комуникацију која је остварена кроз: радионице, изложбе, оживљавање музејске поставке, музички фестивал, кроз публикување вредних издања и каталога.

Унапређење платформе портала Музеја побољшало је видљивост програма и актуелних информација. Промоција Музеја са изложбама у земљи и иностранству са изложбама и учешћем на скуповима у земљи и иностранству, допринело је међуинституционалној и међународној сарадњи.

Кроз текуће поправке, одржавање објеката и опреме, настављени су радови на санацији и поправци кровова на објектима, адаптацији објеката и замена ограде око музејског комплекса.

2. Превенција и заштита

Конзерваторско-рестаураторски радови, превенција и заштита покретног културног добра је спроведена кроз основне активности на предметима из етнографске збирке и уметничке збирке Музеја. Редовно су вршени прегледи на сталној музејској поставци, како на предметима из Етнографске збирке, тако и на непокретним културним добрима. Конзервација је урађена на 22 експоната из обе збирке и осталим предметима из помоћних фондова. Урађена је санација земљане пећи у Кући бр. 11, ентеријери поставке су очишћени од механичких нечистоћа. Уређени су простори млекара бр.15 и грнчарске радинице поступцима детаљног чишћења и прања.

3. Документација, обрада збирки и фондова, дигитализација

У току године су обављени сви послови везане за уредно и благовремено вођење музејске документације, припрему и давање потребних информација из оквира музејске документације.

Евиденције у Улазној књизи: Евидентирана су (3) три предмета набављена откупом за Уметничку збирку музеја.Евиденција секундарне документације

према Правилнику о садржају и начину вођења документације о музејској грађи (Сл. Гласник РС бр. 118/21). Издвајање предмета из Колекције текстилног покућства II (предмети смештени у привременом депоу) из Етнографске збирке, рад на стручној обради и припреми предлога за проглашење покретних културних добара према Процедуре за проглашење културних добара које је издало Министарство културе и информисања који се наставља у 2024. години. Обрађено је 175 предмета, припремљен је предлог на основу којег је донето решење о њиховом проглашењу за културна добра.

Настављен је рад на издвајању предмета из колекције Сеоска ношња II (предмети смештени у привременом депоу) из Етнографске збирке, и у току је рад на стручној обради и припреми предлога за проглашење покретних културних добара.

Настављена је допуна и обрада хемеротечке грађе у интерном електронском регистру. Хемеротека Музеја броји 1096 јединица новинских наслова грађе. У току године прикупљено је 33 исписа из домаће штампе и новинских портала.

Формиран фолдер дигиталне фотодокументације за 2024. годину са више од 1300 фотографија са програма, догађаја, музејских објеката и друго.

Комисија за набавку музејских предмета одговорила је одлукама за све предложене захтеве како би се наставио посао на доношењу Решења о проглашењу културних добара.

4. Програми у Музеју – радионице, промоције, фестивал, изложбе и публиковање

Током 2024. године одржани су бројни програми намењени посетиоцима Музеја. Програмски садржаји као што су: оживљавање музејске поставке, реконструкције обичаја, традиционални занати у занатским радионицама, посебне радионице са интерактивним учешћем посетилаца, презентације и промоције књига, изложбе, музички концерти одржани су у комплексу Музеја.

Музеј је посетило око 39000 посетилаца од чега половину чине деца предшколског и школског узраста.

4.1. Реконструкција Бадње вечери

Реконструкција Бадње вечери у аутентичном амбијенту динарске брвнаре – кућа првог музејског домаћинства - одржава се сваке године за посетиоце Музеја у складу са народним обичајима. И ове године приказан је ритуал сечења, уношења у кућу и налагања бадњака на огњишту, уношење сламе по којој деца пијучу око огњишта и постављање традиционалне посне бадње вечере. Заједно са кустосима програм приказују и сески домаћин и домаћица.

У дворани Музеја уприличена је изложба „Христос се роди! Заиста се роди!“ из фонда Музеја. Изложба се периодично поставља у Дворани Музеја и представља водич кроз календар божићних празника са значајним подацима о њиховом пореклу, хронологији, народним обичајима и религијским схватањима.

4.2. Оживљавање музејског домаћинства и реконструкција обичаја

У току године у музејском домаћинству ангажоване су домаћице, из села, како би се приближио начин живота, обичаји и занимања у прошлости. Кроз сопствено искуство у породичној задрузи, домаћице посетиоцима приказују начин живота кроз свакодневне послове: припремање хране на традиционалан начин, реконструкцију обичаја везаних за годишње празнике, стара женска занимања (гребенање и предење вуне, препредањем ткање, плетење, вез), сакупљање и сушење чајева и дивљег воћа. Посетиоци могу да разговарају и учествују у свим поменутих активностима са домаћицама.

4.3. Конзерваторско рестаураторски радови на објектима у Музеју

У потпуности је реализован музејски програм Конзерваторско-рестаураторски радови на објектима у Музеју на отвореном „Старо село“ Сирогојно у оквиру којег су реализоване радионице заштите објеката првог и другог музејског домаћинства. Заштита на овим објектима је урађена по до сада примењиваној рецептури коју је надлежни конзерваор затекао у Музеју. Ова метода подразумева коришћење традиционалних материјала као што је катран.

У конзерваторској документацији је о овим радовима уредно урађена евиденција са припадајућом фотодокументацијом.

Радовима је обухваћен 578,1 m² спољашних зидова објеката. Ови радови су били неопходни јер су сви зидови, свих објеката, нарочито они са јужних страна, избледели од сунчеве светлости и атмосфералија. На појединим објектима примећена ацидификација материјала у почетној фази која је овим поступцима заустављен

4.4. Радионица – Празник шарених јаја

Више од три деценије поводом великог хришћанског празника Васкрса, у Музеју се организује Радионица бојења и шарања ускршњих јаја. Циљ радионице је остао исти, упознавање деце са традиционалним обичајима шарања и бојења јаја и подстицање њихове креативности и инвентивности. На радионицама „Празник шарених јаја” учествовали су ученици Основне школе из Сирогојна и посетиоци Музеја.

4.5. Вашар старих заната и занимања

Своје производе изложило је петнаестак учесника приказујући своје занатске радове, као и производе домаће радиности златиборског краја. Тако је **Милојко Никитовић**, лончар из Злакусе изложио грнчарске производе **Милан Павић** из Горјана корпе плетене од прућа, **Милорад Радовановић** из села Пилице дрвене чутуре и чанкове, **Вида Зимоњић** из Крушчице лицидерске колаче и свилене бомбоне. Из села Миросаљци на Вашару старих заната **Милка Савић** приказала је руком рађене народне ношње, а **Владе и Нада Јолић** из села Збојштица, традиционалне столарске производе, трношке столице, дрвене кашике, рамове за фотографије осликане и украшене фолклорним мотивима

који приказују живот на селу, као и традиционалне музичке инструменте фруле и двојнице. Дечије играчке и копије музејских експоната од дрвета приказао је **Драган Кљајић**. **Марко Јањић** је показао шта се све, у духу традиције и у складу са здравом исхраном, још увек нуди у српским селима. То је пре свега мед и различити лековити производи од меда, затим разне домаће ракије, пекмез, слатко, воћни сокови и јабуково сирће. У ковачкој радионици Музеја занат је демонстрирао **Небојша Брајковић** из Равни нагласивши је да је занат наследио од свог оца, а да је данас он најмлађи и најстарији – једини занатлија који се још по мало бави овим занатом. **Мира Шишовић** са Златибора изложила је велики број различитих врста чајева од златиборских лековитих трава, и поред тога и многе биљне тинктуре. **Драга Нерић** из Сирогојна приказала је технике предења и препредање вуне, плетење чарапа на пет игала, а **Sirogojno company** процес плетења одевних предмета од вуне са везом, који већ деценијама читавим светом проносе славу и име села Сирогојна као особене модне марке. Своје умеће свирања на фрули и двојницама, показао је самоуки фрулаш **Ацо Марковић** из Жељина музицирајући међу занатлијама током трајања вашара а знатижељни посетиоци на фрулање одговорили играњем у колу, као некад на сеоским вашарима.

4.6. Изложба бојење вуне на традиционалан начин

У потпуности је реализован планирани музејски програм Изложба бојење вуне на традиционалан начин (природним материјалима) током јула месеца у Дворани Музеја.

Изложбом је обухваћен поступак у раду од сакупљања биљака за бојење, преко припреме боје, припреме вуне (бељење и прање) до самог бојења. Приказани су резултати у виду обојене вуне која је изложена заједно са пратећим текстовима који објашњавају поступак и читав низ фотографија које илуструју све што се дешавало.

У оквиру изложене фотодокументације се налазе и фотографије посетилаца музеја од којих су неки узели учешћа у раду радионице. Све заједно је последица Радионице о бојењу вуне одржане 2016 године.

Изложба је изазвала велико интересовање посетилаца Музеја и значајно је посећена..

4.6. Изложба слика Милене Шотре из уметничке збирке Јавне установе „Градски музеј Мирко Комненовић и Галерије Јосип Бепо Бенковић,, Херцег Нови

Милену Шотру зову првом херцеговачком сликарком. Рођена је 1909. године у селу Пјешивац код Стоца. Сликаство је завршила у Београду код Петра Добровића. Похађала је часове сликања код Андреа Лота у Паризу и сликарску школу Александра Архипенка у САД.

Самостално је излагала у Сомерсету, Београду, Херцег Новом, Титограду, Мостару, Требињу, Осијеку, Вуковару, Стоцу, Светом Стефану, Будви и Љубљани.

Из њеног сликарског опуса издвајају се портрети и сликарски путописи са бројних путовања. Сликаство јој је блиско делима експресивног модернизма. Технике су различите: уље на платну, угљен на папиру, уље на хамеру, пастел на хамеру, темпера на картону ...

Осим сликарством Милена Шотра се бавила и примењеном уметношћу, највише костимографијом и графичким дизајном.

Веома је запажен њен рад и на подручју журналистике, публицистике и хуманитарног рада.

Овом изложбом наставља се сарадња Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно и Музеја и Галерије Херцег Нови.

4.8. Изложба „Сунце не бира кога греје” аутора Јелене Блечић

У оквиру програма „Ужице-национална престоница културе “

Музеј је учествовао у организацији и реализацији програма :

-Манифестација „Плетиљама у част”, аутора Гордане Гоге Грубјешкић и удружење „Коло Пријатељства”

-Изложба „Сунце не бира кога греје“ ауторке Јелене Блечић

Програмом „Плетиљама у част“ у дворани је приказана Изложба „Тридесет година касније –фотограф Петар Оторанов“, аутора Јелене Тоскић. Петар Оторанов (1927-1997), чувени фотограф и фото-репортер „Политике“ који је био и својеврсни хроничар села Сирогојна, забележио је неке од највреднијих момената у раду Добриле Васиљевић Смиљанић и плетиља из Сирогојна.

4.9. Изложба ликовних радова ученика Основне школе из Сирогојна „Дечија недеља” са радионицом у оквиру изложбе

Више од половине укупног броја посетилаца у Музеју чине деца. Због тога у планирању наших активности велику пажњу посвећујемо најмлађим гостима, јер желимо да им културно наслеђе и живот у прошлости приближимо и прикажемо на најбољи начин. Од оснивања Музеја осмишљавамо и реализујемо и посебне програме искључиво намењене деци, а трудимо се да их укључимо и у озбиљније теме и чујемо њихово мишљење. Највећи број радионица реализујемо са ученицима ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ из Сирогојна, али су сва деца увек добродошла да буду наши сарадници и учесници. Кроз нашу сарадњу обострано учимо разне ствари, а првенствено да нема разлике међу људима већ само у поступцима.

Изложба ликовних радова и порука ученика ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ из Сирогојна насталих у оквиру Дечије недеље од 7. до 13. октобра 2024 са темом: ЈА САМ ДЕТЕ ИМАМ ПЛАН: ТОЛЕРАНЦИЈА И ЉУБАВ ЗА СВАКИ ДАН! за сву децу која посете Музеј била је отворена у Дворани Музеја током октобра месеца.

4.10. Изложба из фонда Музеја „Сликари нашег краја – дарови и аквизиције 1994 – 2024”

Уметничка збирка Музеја годинама се претежно увећавала даровима уметника који су се окупљали у Сирогојну са једном жељом да на своја платна пренесу посебне крајолике златиборског краја и аутентичног „Старог села“. Уметници нашег краја су постали сви они који су овде стварали вредна уметничка дела као што су: Обрад Јовановић, Божидар Ковачевић, Милутин Кораћ, Радомир Верговић, Драгић Петровић Медош, Вјекослав Ћетковић, Владимир Митровић, Душан Старчевић, Владан Тезић, Миладин Ивковић, Жарко Смиљанић и други. Ове године, путем аквизиције, наша збирка је постала још богатија делима аутора Јелене Тијанић Савић, Драгољуба Каплановића Каплана и Радомира Верговића.

На изложби Сликари нашег краја – дарови и аквизиције 1994 – 2024 представљени су неки од најбољих дела из уметничке збирке Музеја.

4.11. Изложба Народне библиотеке Ужице „Младост је увек иста - ужичка омладинска периодика” са радионицом за децу у оквиру изложбе

Изложба је настала са циљем да се скрене пажња на веома значајан део фонда Народне библиотеке Ужице, завичајну периодику коју су стварали млади. Обухваћене су омладинске новине и часописи у периоду од 1918. године, када је изашао Расвит до 1995. и појаве Имица. Ауторке изложбе су библиотекарке Народне библиотеке Ужице: Гордана Бацотић, Биљана Ристовић и Нела Томић Богдановић.

У оквиру изложбе у сарадњи са наставницама и ученицима ОШ „Саво Јовановић Сирогоно” кустоси Музеја организовали су тематске часове и радионице како би сазнали одговоре које теме данас интересују децу и младе. Са ученицима од 1. до 4. разреда одржан је Едукативни час (Дигитални свет) на коме смо упознали децу са садржајем изложбе, темама, обрадом података, занимљивим информацијама из локалне историје и културе. Истакли смо дигитализацију, доступност, новинарство, стваралаштво и познате личности. Најпажљивији на часу са одговором на питање, „Кажи име познате личности која се помиње на изложби и по чему је позната”, награђени су сликовницом.

Организована је и радионица под називом „Свашта нешто” на којој су ученици направили своје новине са темама и илустрацијама које су њима занимљиве: најбоље серије, најпопуларније видео игре и аниме, књиге које треба прочитати, о Сирогојну, вести из спорта, музичких такмичења, временска прогноза и друге теме о којима су као права новинска редакција писали учесници радионице.

4.12. Изложбе из фонда Музеја „Ево чаја, ево обичаја” и „Златне руке занатске” у гостовање у Галерији Музеја трубе у Гучи

У организацији и на позив Културног центра Лучани у Гучи, отворене су две ауторске изложбе „Ево чаја, ево обичаја!“ и „Златне руке занатске“ у Галерији Музеја трубе у Гучи. Отварање изложби уприличено је 2. августа на дан свечаног отварања 63. Сабора трубача, значајног трубачког фестивала и фестивала фолклора и народног стваралаштва, уписаног на Националну листу нематеријалног културног наслеђа, који посећује велики број домаћих и страних туриста. Изложбе су биле постављене до 14. октобра

4.13. Фестивал +381 World Music festival Sirogojno 2024.

Пети фестивал светске музике од 29.јула до 02.августа 2024.године . Публици је првог дана представљен концерт женске певачке групе „Ђуде” КУД „Мијат Мишковић” из Колашина, Црна Гора. Концерт је одржала и Даница Крстић Балкан концепт трио.

Другог дана фестивала на летњој позорници Музеја одржан је концерт групе ГАЛИЈА са солистом Ненадом Милосављевићем.

Последњег дана фестивала представили су се вокална група КОНСТАНТИН из Ниша.

У комплексу Музеја уприличена је изложба слика насталих током претходних фестивала. Видљивост програма обезбеђена је „стримингом“ концерата и израдом видео садржаја за емитовање на друштвеним мрежама.

4.14. Традиционална музика Западне Србије – аудио диск

Према овогодишњем плану завршено је селектовање и објављивање двоструког аудио диска са традиционалном музиком из аудио фонда Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно. Реч је о архивској грађи откупљеној од Радија Ужице 2012. године коју чине аудио снимци које је Петар Јовановић, новинар Радија Ужице, снимио на магнетофонским тракама 1978. и 1979. године.

Уз помоћ етномузиколога Бојане Николић Петричковић дигитализовани материјал је обрађен, селектован и издовојени су текстови песама. Неки од ових дигитализованих аудио-снимака на којима су се налазиле песме, кола и усмена предања, објављени су на аудио-диску под називом „Традиционална музика Западне Србије 1“ у издању Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно и издавачке куће Balkan Culture Heritage из Београда 2015. године. Петар Јовановић је обилазећи села ужичког и златиборског краја бележио магнетофоном аудио записе традиционалног певања „на бас“ и „извика“, инструментално извођење на традиционалним инструментима али и народне обичаје, веровања и шале.

Ови теренски записи настали су у селима Средња Река, Мочиоци, Међуречје и Прилика код Ивањице, затим у Братељеву, Ковиљу, Осоници, Брезови, Буковици, Опаљенику, Ерчегама, у Кремнима, Кривој Реци и селу Равни.

Остатак овог аудио материјала од велике вредности селектован је и обрађен ове године уз помоћ етномузиколога Бојане Петричковић Николић и објављен у виду двоструког аудио-диска, поново у издању Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно и издавачке куће Balkan Culture Heritage из Београда

4.15. Издања Музеја и објављени радови код других издавача

Публикација „Златибор у Халијарду,, аутора Дејана Ђерића, сарадника Музеја, одштампана је као двојезично издање у тиражу од 1000 примерака. Приказана су оригинална документа, писма и сведочења о Мисији Халијард, која говори о мисији и великој хуманости нашег народа током Другог светског рата. Република Србија већ неколико година у сарадњи са Фондацијом Мисија Халијард у Прањанима обележава годишњицу ове мисије – први пут је обележана на Златибору 2021.године уз представнике општине Чајетина, фондације и потомака учесника мисије и спасених авијатичара. Маркери који говоре о овој племенитој акцији постављени су на Златибору, у Шљивовици и Сирогојну.

Штампан је Каталог манифестације Вашар старих заната са приказом свих занатлија и њихових производа изложених на вашару.

Рад кустоса : „ Душа водена, руво дрвено, срце камено, лупа и виче, а ради за читав свет (воденице)” у часопису Пољопривредников пољопривредни календар 2024: нова знања, достигнућа, искуства, Нови Сад, и

“Воденице у ужичком крају” у Зборнику Воденичарски занат у Србији, Народни музеј Ваљево 2023, 35 – 49.

На позив уредништва Зборника о Породичној слави (Етнографски музеј Београд) рад под називом: „Генерација за наслеђе - млади и породична слава” који ће бити објављен у току ове године.

5. Медији, сајт и друштвене мреже

5.4. Представљање Музеја у медијима,

Сарадња са медијима одржава се перманентно кроз размену информација и слање обавештења из Музеја.

У току године о раду и програмима Музеја објављени су текстови о свим важним догађајима Музеја. Највећи број радова објављен је у Политици и Магазин Политика (Бранко Пејовић) и Вестима. Представљање Музеја различитим медијима: –ТВ Прва, ТВ Пинк, ТВ Агро, ТВ Чајетина, БН ,ТВ Телевизија Чајетина, „Агенција ЗООМ“ и портали „Ужице медиа“, Ужичка република прес, Радио Луна, Информера и Огласна табла су дали значајан допринос у преношењу тачних информација о раду и дешавањима у Музеју. Учешће у Радио емисији „Културополис“ Радио-телевизије Војводине коју води новинарка Ивана Малетин Ћорилић.

5.5 Сајт Музеја и друштвене мреже

Осмишљен је концепт активних целина на сајту са акцентом на дешавања и истицање основних параметара у раду Музеја. Нове целине креиране су кроз три сегмента.

- Банер са истицањем актуелних и знајчајних програма и целина ажуриран је 5 пута у току године са актуелним информацијама и истакнутим фотографијама.
- Други сегмент су дешавања, информације и програми у форми најаве, обавештења и извештаја са конкретних музејских дешавања или дешавања у којима учествује музеј. У току године постављено је 17 информативних целина у оквиру одељка Дешавања

- Трећа целина су сегменти који чине Музеј, поставка, објекти различитих намена. У одељку Администрација постављени су правно-економски извештаји, планови и друга акта.

Резултат на унапређењу портала и његовој активности је на одличном нивоу.

Кустоси Музеја креирали су и организовали динамику постављања садржаја на друштвене мреже Музеја, што је резултирало повећањем видљивости и препознатљивости програмских активности Музеја.

И ове године настављена је сарадња на достављању података у вези капиталног пројекта “Дигитализација туристичке понуде Србије” који има за циљ успостављање националне дигиталне платформе која ће објединити основне потребне информације о свим туристима значајним локалитетима и манифестацијама. За потребе израде платформе ажурно су достављени сви тражени податци за локалитет Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно.

6. Програми сарадње са установама, удружењима и учешће на стручним скуповима

6.1. Учесће на стручним скуповима, конференцијама и семинарима

У Етнографском музеју у Београду уз присуство потпредседнице Владе Републике Србије и министрке културе госпође Маје Гојковић, амбасадора Делегације Европске Уније у Србији господина Емануела Жиофреа, госпође Гордане Гоге Грубјешкић аутора пројекта Give Back Credit и аутора идеје да се књига „ДОБРИЛА” преведе на енглески језик и оснује награда „Добрила”, као и чланова породице Добриле Смиљанић, промовисана је монографија „ДОБРИЛА” на енглеском и установљена награда „Добрила”. Том приликом уручена је награда Добрили Смиљанић од стране Делегације Европске Уније у Србији.

Кустоси Музеја учествовали су на Међународној научној конференцији „Савремена српска фолклористика 14” одржаној на Педагошком факултету у Ужицу са темом „ФОЛКЛОР И ТУРИЗАМ – очување локалног фолклора или измишљање садржаја“. Кустос Музеја представио је рад на тему „Митолошка основа српских фантастичних приповедки с краја XX века”.

На позив уредништва Зборника о Породичној слави (Етнографски музеј Београд) написан је и објављен рад кустоса Музеја : „Генерација за наслеђе - млади и породична слава” који ће бити објављен у току ове године.

Присуство вечери посвећеној Добрили Смиљанић, које је организовала Народна библиотека "Добрило Ненадић" Ариље и Народни музеј Ужице у оквиру програма „Ужице - престоница културе 2024“ у Народном музеју Ужице

Учесће на Обележавању 20 година рада ФОРУМА СЛОВЕНСКИХ КУЛТУРА одржаном у Народном музеју Ужице.

Учесће у раду Конференције на тему „Етнологија на раскршћу /да ли је појам етно наслеђе или фраза/“ у организацији Етнолошке секције Музејског друштва Србије и Народног музеја у Чачку, одржане 7. марта у Чачку. Тема излагања кустоса на конференцији била је: „(Зло)употреба појма етно“.

Учесће у раду Стручног скупа на тему „Музејске збирке и сценски наступ“ у организацији Етнолошке секције Музејског друштва Србије и Градског музеја Сомбор, одржаног 12. и 13. септембра у Сомбору. Тема

излагања на стручном скупу била је: „Смернице за реконструкцију народне ношње Златибора: Примена“.

Учешће на Свечаној седници Скупштине Музејског друштва Србије у организацији Музејског друштва Србије и Народног музеја Ниш, одржаној 30. септембра у Нишу. На Свечаној седници кустосу Музеја уручена је награда „Михаило Валтровић“, истакнутом појединцу за укупан допринос (животно дело) на унапређивању и развијању музејске делатности (како пише на повели).

6.2. Сарадња са сродним установама, секцијама и другим организацијама

У оквиру пројекта „ETHNO COUTURE SERBIA” аутора Гордане Гоге Грубјешић који представља богатство и лепоту народних ношњи Србије, представљајући оригиналне костиме из богатог фонда Ансамбла КОЛО, представљен је Музеј на отвореном „Старо село” Сирогојно у Културном центру „Иво Андрић” у Пекингу НР Кина.

У наставку међународне сарадња између Музеја на отвореном „Старо село” Сирогојно и Јавне установе, „Градског музеја Мирко Комненовић” и галерија Јосип Бепо Бенковић“ Херцег Нови, Црна Гора, организована је гостујућа изложба слика Милене Шотре и колега из Херцег Новог.

Сарадња са Етнолошком секцијом Музејског друштва у реализацији изложбе „Традиција вашара у Србији“ и отварању изложбе у Музеју на отвореном „Старо село“ у Сирогојну.

Сарадња са Центром за нематеријално културно наслеђе на презентацији нематеријалног културног наслеђа које се штити и представља у Музеју.

Сарадња за Народним музејом Ваљево – учешће у реализацији изложбе „Маске и маскирање у обичајној пракси – традиционални и обновљени облици“ Народног музеја Ваљево. Предмети из поставке нашег Музеја су били изложени као саставни део изложбе у Народном музеју у Ваљеву током маја и јуна месеца.

Учешће у раду Статусне комисије за утврђивање статуса самосталног стручњака у култури при Музејском друштву Србије, репрезентативном музејском удружењу.

7. Набавка опреме, нематеријалне имовине и инвентара

Планом и програмом рада Музеја на отвореном „Старо село,, Сирогојно, предвиђена је замена дотрајале рачунарске опреме те је извршена следећа набавка: лаптоп са торбом, звучници за компјутер, Svič, USB komada 2, UPS, миша, лаптоп: i5 ili i7 (HP, Dell), 512 SSD/HDD, RAM mem. 8-16GB2. штампач mono laser (HP, CANON; Epson), штампач kolor laser (HP, CANON; Epson)пројектор HDMI full HD, EPSON ili BENQ,UPS стабилизатор напона са прикључком за оптички интернет.

За потребе редовне делатности Музеја набављени су и мобилни телефони

8. Текуће поправке, одржавање објеката и опреме,

Наставак санације и поправке кровова на објектима у музејском комплексу. Завршени су радови на крововима објеката бр. 11- Кућа у музејској поставци другог домаћинства и објекат бр. 43- Конак.

Извршена је комплетна демонтажа дашчаног кровног покривача и урађен конзерваторски третман постављеног крова. Програм је реализован у складу са мерама техничке заштите, техничком документацијом коју је израдила надлежна установа заштите, Републички завод за заштиту споменика културе из Београда, који истовремено врши и надзор над извођењем радова.

У објекту - библиотека завршени су радови на замени пода у простору где су смештене књиге. Патос је дотрајао и оштећен је много, тако да је била потребна комплетна замена.

У подруму објекта – простор за магацин, завршени су радови на зидовима и поду. Зидови су малтерисани и окречени на под је поплочан керамичким плочицама.

Око објекта музејске поставке штала, замењена је дотрајала дрвена ограда новом што је урађено и на делу ограде око музејског комплекса. Од продавнице производа старих заната па до музејског врта реконструисана је камена ограда (дувар).

У музејској поставци објеката другог домаћинства санирана су оштећења трапа, а у првом домаћинству санирана су оштећења на објекту салаш.

9. Финансијски извештај

-у прилогу